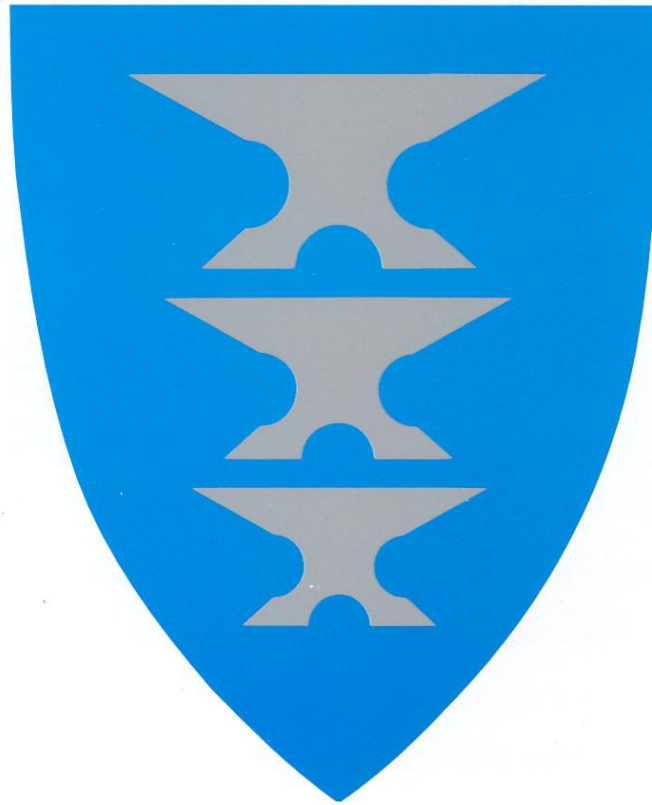

HOL KOMMUNE

KOMMUNEDELPLAN FOR STIER OG LØYPER 2007 - 2011

Vedtatt av Hol kommunestyre 28.06.2007, sak 48/07

Innhold

1.	FORORD	s 6
2.	RAMMER FOR PLANEN	s 6
3.	DEFINISJONER OG STATUS	s 7
	3.1 Generelt	s 7
	3.2 Retten til fri ferdsel	s 7
	3.3 Adgangen til å legge tilrettelegge	s 7
	3.4 Forholdet til annet planverk	s 8
	3.5 Stier og turveger	s 8
	3.5.1 Stier-	s 8
	3.5.2 Drift og vedlikehold av stier	s 8
	3.6 Skiløyper	s 9
	3.6.1 Vurdering av behov	s 9
	3.7 Forholdet til grunneiere	s 9
	3.7.1 Grunneieravtaler	s 9
	3.7.2 Utregning av grunneierkompensasjon	s 10
	3.8 Organisering av løypearbeidet	s 10
	3.8.1 Løypenemnder	s 10
	3.8.2 Drift og vedlikehold	s 10
	3.9 Driftsbudsjett	s 10
	3.9.1 Driftsbudsjett stier	s 10
	3.9.2 Driftsbudsjett løyper	s 11
	3.9.3 Øremerkede tilskudd	s 11
	3.10 Inntekter	s 11
	3.10.1 Frivillige og avtalebaserte bidrag	s 12
	3.10.2 Spillemidler	s 12
	3.10.3 Utbyggeravtaler	s 12
	3.10.4 Fellesgodefinansiering - Turistgebyr	s 12
	3.10.5 Utbyggingsavtaler	s 12
4.	BRUKERGRUPPER OG TILRETTELEGGING	s 13
	4.1 Tilrettelegging for handikappede	s 13
	4.2 Skileikområder	s 13
	4.3 Vinterbrøyting/ skiløyper	s 13
	4.4 Idrettslag	s 13
	4.5 Parkering og trafikkmessige forhold	s 13
	4.6 Natur og miljø	s 13
	4.7 Turmål	s 14
	4.7.1 Leirplasser	s 14
	4.7.2 Kulturminner	s 14
	4.7.3 Toppturer/utkikkspunkter	s 14
5.	ANDRE BRUKERGRUPPER	s 14
	5.1 Sykling	s 14
	5.2 Ride og kjøreveger	s 15
	5.3 Hundekjøring	s 15
	5.4 Langrenn	s 15
6.	NYE LØYPER	s 16
7.	INFORMASJON	s 16
	7.1 Retningslinjer for merking av skilt	s 16
	7.2 Kartverk	s 16
	7.3 Løypemeldinger	s 16
8.	HANDLINGSPROGRAM	s 17

HOVEDMÅL

Hol kommune skal legge til rette for et sti og løypenett, til beste for fastboende og tilreisende. Posisjonen som en ledende norsk reiselivsdestinasjon skal opprettholdes.

Delmål - planmessige forhold

- Kommunedelplan for stier og løyper skal legges til grunn for all detaljplanlegging.
- Stier og løyper skal sikres med egen arealkategori i alle arealplaner.
- Nye stier og løyper skal innarbeides i arealplaner.
- Nye nedfartsløyper bør ikke ha større hellingsgrad enn 1:11 (9 %).
- Utbygger skal initiere grunneieravtaler, og opparbeide godkjent alternativ trasé, ved utarbeidelse av nye reguleringsplaner og reguleringsendringer som medfører konflikter med sti- og løypeplanen.
- Fremtidige løyper skal der dette er nødvendig legges utenfor eksisterende/planlagt veinett.
- Eksisterende løyper som følger veinett bør flyttes til egen trase der dette er nødvendig.
- Det skal stilles krav til grønne korridorer langs stier og løyper på 30 m i byggeområder jf kommuneplanens arealdel.
- Det skal arbeides med å sikre tilstrekkelig parkeringsplasser ved utfartspunktene.
- Kryssing med skibru/kulvert bør gjennomføres gjennom utbyggingsavtaler der hovedløyper krysser trafikkerte veger
- Naturen og landskapet, samt miljømessige, kulturelle og estetiske verdier skal legges til grunn ved vurderinger/utvikling av sti- og løypenettet.
- Tilbudet om tilrettelagt friluftsliv for bevegelseshemmede skal utvides.

Delmål - organisatoriske forhold

- Samarbeid og helhetstenkning mellom kommunen, turistnæringen og frivillige organisasjoner skal ligge til grunn for alt arbeid med stier og løyper.

- Sti og løypenettet i Hol skal organiseres i løypeområder som ledes av løypenemnder.
- Løypenemnd/-selskap skal være høringspart i alle planer som omfatter løyper.
- Det skal inngås driftsavtale mellom kommune og løypenemnd.
- Løypenemndene har gjennom driftsavtale ansvar for oppfølging av retningslinjer for drift og vedlikehold av stier og løyper.
- Det skal jevnlig gjennomføres møter mellom kommune og løypenemnder.
- Løypenemnd/-selskap skal ha en økonomi som sikrer et løypenett i samsvar med vedtatt standard.
- Kommunen skal gjennom kommuneplan, kommunedelplaner og reguleringsplaner ha rutiner for inngåelse av utbyggeravtaler.
- Kommunedelplanens handlingsprogram skal revideres årlig.
- Det skal inngås grunneieravtaler med berørte grunneiere for bruk av motorkjøretøy og inngrep som følge av dette.
- Konkurrans- og lysløyper skal forvaltes av kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet.
- Det skal inngås driftsavtaler med idrettslag om drift og vedlikehold av konkurrans- og lysløyper.
- Kommunens organisering av innbetaling for frivillig løypeavgift skal videreføres.
- Ved behandling av søknader som berører stier og løyper skal plan- og bygningsavdelingen ta kontakt med landbruksavdelingen og kultur- og oppvekstetaten.
- Det skal i planperioden arbeides med sti- og turvegnettet vedrørende organisert og kommersiell virksomhet (for bruk av sykkel og hest).

Delmål - økonomiske forhold

- Kommunen skal arbeide med å øke de frivillige bidragene gjennom utsendelse av informasjon og bankgiro.
- Det skal arbeides med å organisere avtalebaserte bidrag fra reiselivsbedrifter.
- Det skal innarbeides utbyggingsavtaler i områder hvor dette er aktuelt.

- Det skal arbeides med å etablere utbyggeravtaler der dette er mulig.
- Kommunalt tilskudd til drift og vedlikehold av løypenettet skal vurderes i den årlige økonomiplanbehandlingen.
- Grunneiere skal motta kompensasjon for bruk av motorvogn til tilrettelegging av løyper.
- Kommunen skal arbeide med et pilotprosjekt for fellesgodefinansiering.
- Idrettslag skal motta tilskudd for drift og vedlikehold av konkurranseløyper og lysløyper.
- Inntekter fra utbyggeravtaler skal avsettes til oppgradering og vedlikehold av sti og løypenettet.
- Løypeområdene skal arbeide for å øke frivillige bidrag fra andre brukergrupper, næringsliv m.v.
- Overskudd i løypenemndene bør avsettes til opparbeiding av egenkapital samt oppgradering og vedlikehold av sti og løypenettet.

Delmål - sti og løypetiltak

- Det skal legges til rette for et sammenhengende og differensiert nett av stier, løyper og ferdselsveier for å kanalisere ferdsel og ivareta natur og miljø.
- Sti og løypenettet skal dekke ulike brukergruppers behov.
- Deler av nedfartsløypene fra fjellet skal utbedres.
- Det bør utbedres/etableres utfartspunkter med god informasjon i de ulike løypeområdene.
- Traseer for stier og løyper skal så langt som mulig samkjøres.
- Grunnpreparering av hovedløypene skal utbedres der det er behov.
- Tilrettelegging og grunnpreparering skal skje med størst mulig grad av terrengtilpasning.
- Tilrettelegging skal gjøres så skånsomt som mulig med jevnlig opprydding.
- Sti og løypenettet skal tilpasses for å ivareta opplevelsesverdi, kulturmiljø og biologisk mangfold.
- Det skal være områder tilrettelagt for bevegelseshemma slik at de kan ha et godt og variert tilbud for friluftsliv.

- Skilt- og merkestandard skal være ensartet i hht retningslinjer for merking/skilting.
- Det bør opparbeides leirplasser i nærområdet for skoler og barnehager.
- Kulturminner skal skiltes og avmerkes på kart.
- Det skal utarbeides sti- og løypekart for ski og vandring, med gradering etter vanskelighetsgrad der dette er ønskelig.
- Ved revidering av kart skal karttype, målestokk og annen informasjon vurderes.
- Det bør gjennom bruk av GPS på løypemaskinene, utvikles web- løsning for informasjon om løypestandard og status.

1 FORORD

Forutsetningene for utforming av kommunedelplan for stier og løyper kan oppsummeres som følgende:

- Sti- og løypeplan skal omfatte tilretteleggingstiltak for friluftslivet, og skal danne utgangspunkt for prioritering av nye tiltak.
- Planen skal angi drifts- og vedlikeholdskostnader, informasjonstiltak, skilting og merking.
- Planen skal inneholde eksisterende sti- og løypenett, og gjennom handlingsplan vurderes hvilke nye som skal etableres eller tas ut, samt beskrive standarden på eksisterende stier- og løyper.
- Planen skal avklare arbeidsdeling mellom kommunen og frivillige organisasjoner/løypenemnder når det gjelder tiltak, drift og vedlikehold.
- Etablering av nye og opprusting av eksisterende stier og løyper, skal skje i nært og regulert samarbeid med grunneierne/løypenemndene, og formaliseres gjennom kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet.

2 RAMMER FOR PLANEN

Denne planen er en tematisk kommunedelplan for stier og løyper. Planen er en del av kommuneplanen og skal når det gjelder anlegg av nye eller oppgradering av eksisterende stier og løyper rulleres hvert 4. år. Handlingsprogrammet med tiltak revideres årlig.

Som vedlegg til planen følger kart m/ stier og løyper, tabeller over stier og løyper, samt dokumenter og skjemaer som er hjelpemidler for kommuneadministrasjonen og løypenemndene i det daglige arbeidet med fagområdet.

3 DEFINISJONER OG STATUS

3.1 Generelt

Kommunedelplan for stier og løyper er Hol kommunes viktigste redskap når det gjelder anlegg, drift og vedlikehold av stier og løyper. Det er behov for et differensiert nett av stier, løyper og ferdselsveger for å legge til rette for friluftslivet og bidra til å kanalisere ferdselen for å ivareta natur og miljø. Det er viktig at dette nettet ivaretar opplevelsesverdier, hensyn til kulturmiljø og hensynet til biologisk mangfold. En må også ta hensyn til andre brukere av naturressursene. Utbyggingspress og økende krav til opparbeidede traseer fører til at stier og løyper må få et sterkere vern gjennom arealplaner.

Sti- og løypeplanen inneholder retningslinjer for opparbeidelse, vedlikehold og drift av stier og løyper. Planen skal bidra til at alle som har ansvar ivaretar de hensyn som bør tas. Planen omfatter også skilting og merking.

Det er i kommunens interesse at helheten rundt sti- og løypenettet fungerer best mulig. Først og fremst gjelder dette overordnede rammer, og kommunens innbyggere. Dernest kommer ansvaret for gode rammebetingelser for næringslivet i kommunen. Kommunen vil derfor bidra med økonomiske midler og bistand der dette er mulig og ønskelig.

3.2 Retten til fri ferdsel

Retten til fri ferdsel og opphold i naturen, allemannsretten er en historisk rettighet som er hjemlet i friluftsløven (Lov av 28.06.1957 om friluftslivet med tilføyelser). Retten er knytta til typen områder og ikke til eiendoms- eller planmessig status. Rundskriv T-6/97 om Lov om friluftslivet fra Miljøverndepartementet, inneholder forklaringer og utdypinger av loven.

Allemannsretten er i dag truet av ulike former for kommersialisering, privatisering og stengsler i strid med friluftsløven. Retten er en del av vår kulturarv, et gratis fellesgode og et viktig grunnlag for et aktivt friluftsliv. Lov om friluftslivet sikrer den frie ferdselsretten. Friluftsløven gir adgang til å holde i hevd gamle stier og ferdselsårer for allmennhetens ferdsel til fots, på ski osv. De som bruker ferdselsåren, f eks turfolk, organisasjoner eller kommune, kan bidra til å videreføre bruken av den. Vedlegg 4 viser utdrag fra loven som er viktig for allemannsretten og for plikten til å ferdes hensynsfullt.

3.3. Adgangen til å legge til rette

Friluftsløvens hensikt er bl a å avklare forholdet mellom friluftsliv og grunneiers disposisjonsrett over egen grunn, og den skal ta hensyn til begge sider. Det er viktig å være klar over at retten har sin begrensning. Allemannsretten har bestemmelser som tar sikte på å regulere bruk på en slik måte at ingen blir skadelidende.

Et klart utgangspunkt for friluftsløven er at de rettene loven nevner er gratis. Ingen kan ta betaling for retten til ferdsel, opphold og til å høste bær og sopp. Dersom en

går ut over allemannsretten, må grunneier gi løyve. Et slikt samtykke kan grunneier gi mot krav om betaling.

I hvert enkelt tilfelle må det vurderes om den faktiske bruk er i tråd med friluftsløven. I en del tilfelle må en fastslå at all ferdsel av en viss type ikke er en allemannsrett. Dette gjelder for eksempel motorisert ferdsel i utmark jmf Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag av 10.juni 1977 nr. 82, § 10.

3.4 Forholdet til annet planverk

De overordnede rammene vedtas i det kommunale planverket. Kommuneplanen fastslår at:

”Kommunen vil legge til rette for dagsutfart, med tilstrekkelig kapasitet for parkering for dagsturisme. Viktige turløyper/stier skal sikres. Kommunen er prinsipielt imot at veier som er en viktig del av turløypenett blir brøytet.”

Innen friluftsliv og aktivitet redegjør sti- og løypeplan for plassering, standard, driftsorganisering og gir ramme for forholdet mellom kommune, grunneier og bruker. Plan for idrett og fysisk aktivitet prioriterer og finansierer oppgradering og nybygging.

Kommuneplanens arealdel setter rammer for i hvilken grad det skal stilles krav om detaljplan for etablering av nye stier og løyper, og hvilken prioritet eksisterende løypenett skal ha i forhold til andre arealbruksinteresser. Generelt gjelder det at en sti eller løype får en sterkere status i forhold til annen arealbruk, dersom den er innarbeidet i kommunens arealplaner. Gjennom arealplaner sikres grønt- korridorer for videre utvikling av sti og løypenettet i kommunen. Sti- og løypetraséer må sikres med egen arealkategori i kommunedelplan for Geilo og i kommuneplanens areadel.

3.5 Stier og turveier -

Kommunen har det overordnede ansvar for stinettet. Sti- og turvegssystemet i Hol kommune består av et nett med større og mindre stier, turveier, landbruksveier og andre ferdselsveier. Det er viktig å utvikle og opprettholde et sammenhengende, variert og gradert nett som dekker behovet for forbindelser og rundturmuligheter for ulike grupper bruk, inkludert informasjon i form av god skilting og merking.

3.5.1. Stier-

Kommunens totale stinett er på 345 km. I tillegg kommer et stinett på ca. 160 km som forvaltes av DNT.

3.5.2 Drift og vedlikehold

Stinettet er av vekslende kvalitet vedr. tilrettelegging, merking og vedlikehold. Bortsett fra i noen nærområder er imidlertid kravet til tilrettelegging lite for stiene. Tilskudd til drift og vedlikehold gis til løypenemndene og gjennomføres etter avtale med Hol kommune. Det skal i planperioden innarbeides retningslinjer

for drift og vedlikehold av stier, samt retningslinjer for merking og skilting. Traseer for stier og løyper skal så langt som mulig samkjøres. Det skal i planperioden arbeides med sti- og turvegnettet vedrørende organisert og kommersiell virksomhet med vekt på sykkel og hest.

3.6 Skiløyper

Kommunens totale løypenett er på 555 km. I tillegg kommer et løypenett på ca. 160 km som forvaltes av DNT.

Det totale skiløypesystemet i Hol kommune utgjøres av et nett med større og mindre løyper. Et sammenhengende, variert og gradert nett som dekker behovet for forbindelser og rundturmultipheter for ulike gruppers bruk.

Det er et mål å opprettholde et variert løypenett når det gjelder prepareringsstandard. Løypenettet er derfor differensiert i ulike kategorier jmf vedlegg 1. To av kategoriene forvaltes gjennom kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet. Dette gjelder konkurranseløyper med særskilte tilretteleggingskrav og lysløyper.

3.6.1 Vurdering av behov

Økende krav til tidlig preparering og større maskiner gjør at grunnprepareringa er for dårlig mange steder. Et annet problem er at nedfartsløypene fra fjellet noen steder er for krevende for dagens skiløpere. Ukjente brukere av løypenettet finner ikke skilting og merking tilfredsstillende. Overalt der det er angitt skiløyper på kartet, blir det forventet en eller annen form for preparering og merking.

3.7 Forholdet til grunneiere

Grunneiere har full disposisjonsrett over egen grunn og er en sentral medspiller i arbeidet med et godt sti- og løypenett. Det er derfor viktig med et godt, og formalisert, samarbeid mellom kommune og berørte grunneiere.

Det offentlige er pålagt ansvaret for at alle skal ha mulighet til å drive friluftsliv. Selv om det ikke er en lovpålagt oppgave for kommunen å besørge drift av løypenett, viser både historikk og øvrig planverk, at dette er et forventet ansvar kommunen bør ta. Inngåelse av avtale med grunneiere må sees som en sikring av allmennhetens mulighet å drive tilrettelagt friluftsliv.

3.7.1 Grunneieravtaler

Hol kommune ønsker at ferdselen skal foregå i tråd med allemannsretten og friluftsløven. Det skal foreligge avtale med grunneiere for hele sti- og løypenettet.

Grunneiere har et legitimt krav om kompensasjon for løypekjøring over deres grunn. Kompensasjon utløses som rett til bruk av motorkjøretøy, og inngrep som følge av dette, for å kunne utføre løypepreparering. Hol kommune står som avtalepartner ved inngåelse av denne rett. Det legges til grunn at avtaler skal inngås i full enighet fra begge parter. Vedlegg 6 viser grunneieravtalen.

3.7.2 Utregning av grunneierkompensasjon

Grunneierkompensasjon er i avtaleperioden fastsatt til inntil kr. 2,50,- pr løypemeter. Kompensasjon differensieres etter løypekategorier fastsatt etter maskinbruk, løypestandard og prepareringshyppighet (vedlegg 1).

Omfanget av kompensasjon for bruk av motorkjøretøy til løypekjøring er beregnet ut fra eksisterende løyper, godkjente nye traseer og satser nedfelt i grunneieravtaler. Finansieringen av grunneierkompensasjonen dekkes av Hol kommune. Unntak for grunneierkompensasjon er nedfelt i grunneieravtale.

3.8 Organisering av løypearbeidet

Hele sti- og løypenettet må sees under ett, men er i praksis delt inn i 9 løypeområder. Ansvar for det praktiske arbeidet med løypene er tillagt lokale løypenemnder/løypeselskap. Disse velger selv sine medlemmer etter vedtatte retningslinjer for løypeområder. Dette er fordelaktig ved at hvert område blir ivaretatt av lokale folk som kjenner sitt område.

3.8.1 Løypenemnder

Det er et mål at de lokale løypenemndene skal ha representanter for lokale lag/organisasjoner, velforeninger, grunneiere og reiselivsnæring. Sammensetningen vil kunne variere fra nemnd til nemnd. Andre organisasjonsmodeller bør kunne innføres der dette er ønskelig. Løypenemndene er ansvarlige for utbygging, drift og vedlikehold av skiløypene innen sitt område i henhold til handlingsplan, retningslinjer og driftsavtaler (utarbeides i planperioden).

3.8.2 Drift og vedlikehold

Organisering av løypenemndene er nedfelt i Retningslinjer for løypenemndene, vedlegg 5. Det skal inngås driftsavtaler mellom Hol kommune og løypenemndene som ivaretar drift og vedlikehold av løypenettet, og som ivaretar kommunens ansvar ovenfor berørte grunneiere, vedlegg 6. Løypenemndene har ansvar for å organisere sin aktivitet på en hensiktsmessig måte, og slik at aktiviteten står i forhold til de økonomiske rammer. Traseer for stier og løyper skal så langt som mulig samkjøres.

Hol kommune er en viktig medspiller for at arbeidet i løypenemndene skal fungere. Kommunens tilskudd fordeles etter standard og prepareringsfrekvens innen ulike kategorier (vedlegg 1).

3.9 Driftsbudsjett

3.9.1 Driftsbudsjett stier

Det ytes kommunalt tilskudd til vedlikehold av sommerstier, vedlegg 3. Tilskuddet organiseres gjennom driftsavtale mellom Hol kommune og løypenemndene og etter retningslinjer for merking og skilting.

3.9.2 Driftsbudsjett Løyper

Utgiftene til løypeproduksjon dekkes av kommunalt tilskudd og frivillige og avtalebaserte bidrag. Det er utformet en fordelingsnøkkel som tar hensyn til ulike utgifter innen de forskjellige løypekategorier. Antall meter løyper innen hver kategori fastsettes for planperioden (vedlegg 2 samt vedlagte kart).

Det gis et differensiert driftstilskudd per løypemeter for henholdsvis preparering med snøskuter med sporslede og tråkkemaskin.

I tillegg benyttes en tilleggsfinansiering for løypeområder der inntektgrunnlag for frivillige og avtalebaserte bidrag ikke er tilstrekkelig (jmf GAB register) til finansiering av løypeproduksjon. I disse løypene dekker Hol kommune 80% av driftsutgiftene. Løypeområder som har behov for tideligløyper, eller som har løyper med svært høy bruk, gis en økning på 10% i tilskudd pr løypemeter.

Løypenemndene har til nå fått sitt tilskudd gjennom to årlige tilskudd, ett i januar og ett etter innsendt rapportskjema ved sesongavslutning. Etter ønske fra nemndene omlegges rutiner for finansieringen til å følge regnskapsåret med utbetaling av løypetilskudd i januar og mai samt revisorgodkjent regnskapsrapport innsendt innen 10. januar påfølgende år.

3.9.3 Øremerkede tilskudd

I tillegg til driftstilskuddet gis det øremerkede tilskudd til sommervedlikehold av Ustedalsfjorden Rundt og Holsfjorden Rundt med hhv kr 50.000,- og kr 10.000,-.

3.10 Inntekter

Både kommunen, privatpersoner, organisasjoner, hytteeiere og reiselivsbedrifter er bidragsytere for at kommunen skal ha et godt sti- og løypenett.

3.10.1 Frivillige og avtalebaserte bidrag

I de ulike løypeområder finnes forskjellige former for innbetaling av frivillige løypebidrag. Gjennom utbyggeravtalene tinglyses heftelse på kjøper av boenhet til å betale årlige bidrag til fellesfinansiering. De frivillige og avtalebaserte bidragene forvaltes av løypenemndene. Ordningen bør videreføres for å ansvarliggjøre løypenemndene og skape interesse for bidrag til sti- og løypenettet. Det kommunale driftstilskuddet til løypeproduksjon vil i hovedsak ikke utgjøre mer enn mellom 30 til 50 prosent av driftskostnadene. Løypeområdene er derfor avhengig av de frivillige og avtalebaserte inntektene. Antall hytteeiere har økt kraftig de senere år, mens andelen av disse som gir bidrag er liten. Det skal arbeides for at denne gruppen øker sitt bidrag betydelig. I denne sammenheng er informasjon om løypearbeidet et viktig tiltak.

Det skal arbeides med å organisere avtalebaserte bidrag fra reiselivsbedrifter og utbyggere.

Med bakgrunn i rapporter fra løypeområdene kan Hol kommune endre tilskuddsnivå for de ulike kategorier og områder ved den årlige budsjettbehandlingen.

3.10.2 Spillemidler

I Hol kommune er det kultur og oppvekstetaten som forvalter spillemiddelordningen. Stier og løyper regnes i denne sammenheng som nærmiljøanlegg mens stier og løyper med lys regnes som idrettsanlegg.

Søkere kan være kommuner, fylkeskommuner, idrettslag, andelslag eller andre sammenslutninger som ikke har kommersielt formål. For å få spillemidler forutsettes det at det er inngått skiftlig avtale med grunneierne med en varighet på minimum 40 år. For mindre kostnadskrevenne anlegg kan avtaler på minimum 10 år godkjennes. For å kunne søke må anlegget være med i Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet.

Det ytes støtte til nye anlegg, til rehabilitering av eksisterende anlegg eller til handikapvennlige anlegg. Det gis også tilskudd til spesielle tiltak.

3.10.3 Utbyggeravtaler

Utbyggeravtaler er frivillige avtaler der utbygger går med på å bidra med 1% av oppnådd pris ved salg av boenhet (tomt, hytte, leilighet og lignende). Avtalen skal sikre at de som i fremtiden vil ha nytte av fellesgoder også bidrar til finansieringen av disse. Omfanget av utbyggeravtalene vil gi variable engangsbidrag. Disse bidrag skal nyttes til opprusting, vedlikehold og anleggelse av nye stier og løyper. Midlene kan disponeres av løypenemnd i området hvor avtalen inngås. Avtalene inngås mellom utbygger og kommune. Både kommunen og løypenemndene kan ta initiativ til utbyggeravtaler.

Kommunale midler til investeringer i stier og løyper bør kanaliseres gjennom kommunedelplanen for idrett og fysisk aktivitet og de retningslinjene som er knyttet til kommunalt tilskudd til spillemiddelprosjekter.

3.10.4 Fellesgodefinansiering - Turistgebyr

I Ot.prp. nr. 27 (1995-96) legger Miljøverndepartementet til grunn at friluftsløven ikke gir hjemmel til å legge avgift på ferdsel i skiløyper, stier o.l.

Arbeidet med en lovfestet fellesgodefinansiering er i gang, og det er et mål at kommunen kommer med i et pilotprosjekt i løpet av få år. Dersom det blir åpnet for dette på nasjonalt nivå, vil slike midler måtte gå til finansiering av fellestiltak.

3.10.5 Utbyggingsavtaler

Gjennom reguleringsplanarbeidet kan det inngås utbyggingsavtale om finansiering av nødvendig infrastruktur i utbyggingsområdet som er en direkte følge av utbyggingen. Utbyggingsavtaler er aktuelt der det stilles krav til gjennomføring av tiltak som direkte- eller inndirekte utløses av den enkelte utbygging. Grad av økonomisk ytelse avtales gjennom dette.

4. BRUKERGRUPPER OG TILRETTELEGGING

4.1 Tilrettelegging for handikappede

Tilbudet om tilrettelagt friluftsliv for personer med bevegelseshemming er beskjedent. Det kan i dag tilbys "Ustedalsfjorden Rundt" med grusveg og fiskebrygge, to fiskebrygger ved Holsfjorden og ett anlegg i Dagali, samt asfaltert rulleskiløype ved Geilohallen.

4.2 Skileikområder

Skileikområder er områder der barn kan leike på ski og utvikle sine ferdigheter. I dag er det etablerte skileikområder ved Geilohallen og i Sudndalen som kan videreutvikles. Det bør videre arbeides med nye skileikområder ved større, viktige atkomststeder til løypenettet. Innholdet i hvert område avgjøres av de muligheter terrenget byr på og hvilke ressurser som er tilgjengelig for preparering av skileikområdene. Det vises for øvrig til kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet.

4.3 Vinterbrøyting/ skiløyper

Traséene for vinterløypene er noen steder lagt til støls- og hytteveier. Dette har tidligere vært ansett som positivt da det her kan prepareres og legges spor selv om snømengden er liten, samtidig som det er praktisk og ressursbesparende.

På grunn av økende antall hytter og ønske fra hytteeiere, har det de senere år vært en økende tendens til at slike veger blir brøytet. En bør ut fra dette unngå å legge fremtidige løyper til slike veier.

4.4 Idrettslagene

Preparering og vedlikehold av konkurranseløyper og lysløyper sikres gjennom driftsavtaler med idrettslagene.

4.5 Parkering og trafikkmessige forhold

Den store bruken av sti og løypenettet i Hol gir trafiksikkerhetsmessige utfordringer knyttet til parkeringsbehov, lokalisering av adkomst fra veg til parkeringareal og hensiktsmessig lokalisering av kryssingspunktene mellom løypetraseer og veger. Som tematisk plan har kommunedelplan for stier og løyper ikke nødvendige juridiske virkemidler for å løse disse utfordringene.

Trafiksikkerhetsmessige konsekvenser må utredes og nødvendige tiltak på det offentlige veinettet og sti-/løypenettet må ivaretas i kommuneplanens arealdel, i geografiske kommunedelplaner og i reguleringsplaner. Nødvendige tiltak både på sti-/løypenettet og veg skal sikres gjennom juridisk bindende rekkefølgebestemmelser i arealplanene.

I deler av vintersesongen er det ikke tilstrekkelig parkeringsareal ved utfartsstedene. Forhold rundt tilstrekkelig parkering innarbeides gjennom reguleringsplanarbeidet.

4.6 Natur og miljø

Sjøl om det er et ønske om tilrettelegging blant de store brukergrupper, så er det også noen som ønsker uberørt natur. Det er lagt lite vekt på at også uberørte områder og "villmark" er et aktivum for en reiselivskommune. Når 90 % av kommunens areal ligger over 900 m.o.h., bør dette være et av Hol kommune sine store fortrinn i turistmarkedet, samtidig som det er vårt ansvar å ta vare på vår del av de nasjonale naturverdiene, deriblant villreinen.

Det var tidligere et mål om at bedre kvalitet på det eksisterende sti- og løypenettet skal prioriteres framfor bygging av nye løyper. Utviklingen tilsier økende krav til både kvantitet og kvalitet. Det vil derfor bli en utfordring å kombinere dette kravet med ønsket om å bevare natur- og miljøkvaliteter.

Større og bedre løyper fører til mer bruk og økt ferdsel. Flere mennesker i løypene over lengre perioder fører til mer uro og forstyrrelse av dyrelivet. Samtidig vil imidlertid sti- og løypenettet være med på å kanalisere ferdselen vekk fra/gjennom viktige viltområder.

Hol kommune har i andre sammenhenger stått for en "grønn profil". Dette bør gjelde også her ved at all tilrettelegging blir gjort så skånsomt som mulig, og ved at opprydding blir gjennomført jevnlig.

4.7 Turmål

4.7.1 Leirplasser

Hol kommune ønsker at barn og unge skal bruke naturen så mye og ofte som mulig. Læreplan fra 1997 pålegger skolene uteskole- virksomhet. Det foreslås å etablere leirplasser som ligger i gangavstand fra skolene og barnehagene, og plasser som ligger lenger unna. Leirplassene vil også være viktige turmål for friluftslivet. De bør avmerkes på turkart.

4.7.2 Kulturminner

"Kulturminner, kulturlandskap og bygninger" kan registreres og bli beskrevet/ avmerket på turkart. Noen av kulturminnene vil være viktige turmål og det kan settes opp infomasjonstavler ved disse.

4.7.3 Topper/utsiktspunkter

Topper er viktige turmål. På noen av dem bør det settes opp infokart som viser hvor du ser.

5. ANDRE BRUKERGRUPPER

5.1 Sykling

Sykling er en fin og etter hvert svært utbredt aktivitet. Det finnes et utvalg av opplevelser innen tursykling, terrengsykling og utforsykling, både lokalt og regionalt. Rallarveien og Eventyrveien er eksempler på regionale ruter som

tiltrekker syklistene til kommunen. Ved å ruste opp gamle kjerreveier og knytte de sammen med eksisterende stølsveier, samt ha god skilting, kart og turforslag, kan Hol med relativt beskjedne investeringer bli en viktig sykkeldestinasjon i Norge.

Friluftsløven gir tillatelse til å sykle på stier og veger forutsatt at dette foregår med varsomhet og nødvendig hensyn til eierens innretninger. Sykling utenfor stier og veger i utmark er forbudt med unntak på fjellet. Det kan utvilsomt oppstå konflikter mellom syklistene og turgåere i stinettet. Sykling kan deles i tre kategorier:

- tursykling, i turtempo, gjerne familien på tur etter veger og gruset stier
- konkurransesykling/utforsykling, for det meste i egne anlegg
- terrengsykling, foregår etter stier i ulendt terreng

Terrengsyklingen kan gi forstyrrelse og til tider være en fare for vanlige turgåere. Det vil være formålstjenlig å anbefale sykling der tursyklaristene benytter grusveger og terrengsyklaristene bruker skiheisanleggene.

Sti- og løypeplanen omfatter ikke grunneieravtaler, tilrettelegging og informasjon knyttet til sykling. Det oppfordres til at næringsaktørene i samarbeid med aktuelle grunneiere arbeider med en organisering innen dette området.

5.2 Ridning og kjøring med hest

Friluftsløven hjemler ridning etter stier og veger i utmark, mens det på fjellet er tillatt å ri over alt. Kjøring med hest skal foregå etter veger der grunneier har gitt sin tillatelse.

Ridning er et viktig tilbud i en fjelldestinasjon. Imidlertid er dette en aktivitet som ofte kommer i konflikt med andre brukergrupper. Ridning bør derfor kanaliseres til egne traseer, der konflikter og terrengslitasje kan minimaliseres.

Sti og løypeplanen omfatter ikke grunneieravtaler, tilrettelegging og informasjon knyttet til bruk av hest. Det oppfordres til at næringsaktørene i samarbeid med aktuelle grunneiere arbeider med en organisering innen dette området.

5.3 Hundekjøring og bruk av hund

I denne sammenheng er hundekjøring definert som aktivitet som foregår med hund(er) med pulk eller slede. Hundekjøring er en relativt utbredt idrett og bør derfor foregå i en egen løype/trase for hundekjøring. På grunn av stor slitasje på prepareringen bør den heller ikke foregå i lysløyper eller i konkurranseløyper. Trening av konkurransehunder bør skje i egen hundeløype. Annen bruk av hund i marka er tillatt og hundeholdere plikter å holde seg etter lovgivning og politivedtekter, særlig bestemmelsene om båndtvang. Det er imidlertid viktig at hundeholdere er bevisst det ansvar det er å ha med hund i fjellet.

Sti og løypeplanen omfatter ikke grunneieravtaler, tilrettelegging og informasjon knyttet til bruk av hund. Det oppfordres til at næringsaktørene i samarbeid med aktuelle grunneiere arbeider med en organisering innen dette området.

5.4 Langrenn

Langrenn defineres som skiløp der deltakerne konkurrerer på tid. Langrenn bør foregå i konkurranseløyper eller lysløyper. En skal unngå å legge konkurranser etter turløyper, men unntak kan gjøres.

I konkurranseløypene skal arrangøren skilte når det foregår konkurranser og turgåere skal, om mulig, ledes utenfor løypene der konkurransen foregår. Dersom turfolk går i løyper med konkurranse skal turfolket vise tilbørlig hensyn og ikke være til hinder for gjennomføring av konkurransen. Når det arrangeres konkurranser i det ordinære sti- og løypenettet skal arrangør sørge for tilstrekkelig informasjon til turgåere. Trenende bruker turløypenettet slik det er preparert og må ta hensyn til turfolket til tider med stor utfart.

6. NYE LØYPER

Etablering av nye stier, turveier, skiløyper, leirplasser og parkeringsplasser følger ordinære arealplanprosesser. Sti og løypeplanens kartdel angir de løyper som planen forvalter. Nye og endrede traseer legges inn ved rullering av planen. Det benyttes søknadsskjema til dette formål, vedlegg 8 og 9.

Før fysisk opparbeidelse av sommerstier og skiløyper, må det foreligge avtale med hver enkelt grunneier.

Nye stier og løyper må avklares i en overordnet arealplan. Der planen legges gjennom et område med motstridende arealbruksinteresser skal konflikter og løsninger avklares gjennom en planprosess. Dette vil også bidra til å sikre løypetraseen i forbindelse med en eventuell framtidig utbygging.

Opparbeidelse av løyper som krever terrenginngrep er søknadspliktig etter plan- og bygningsloven §93i. Ved behandling av byggesøknaden tar teknisk etat kontakt med øvrige kommunale/offentlige instanser for å avklare forholdet til sti- og løypeplan, vilt, miljø og kulturminner. Når det gis byggetillatelse for en løype må plan og bygningsavdeling varsle landbruksavdelingen og kultur og oppvekst etaten.

7. INFORMASJON

7.1 Retningslinjer for merking, gradering, skilting og kartverk

God skilting og merking gir trygg friluftslivsferdsel. Skiltene skal hjelpe turgåere inn i, på tvers av, og ut av sti og løypenettet. Det skal utarbeides nye retningslinjer for skilting og merking med bakgrunn i system utviklet av Innovativ Fjellturisme.

7.2 Kartverk

Det er utgitt to turkart som dekker kommunen. Ved revidering av kart skal karttype, målestokk og annen informasjon vurderes. I tillegg gir den kommunale

turistinformasjonen årlig ut et gratis informasjonskart for henholdsvis sommer- og vintersesongen.

7.3 Løypemeldinger

Den kommunale turistinformasjonen mottar løypemeldinger fra løypemndene. Ved hjelp av GPS på prepareringsmaskinene og internett, opplyses publikum om standard.

8 HANDLINGSPROGRAM 2007 - 2011 - PRIORITERINGER OG KOSTNADER

TILTAK	KOSTNAD	ÅR	PRIORITET/ANSVARLIG /MERKNAD
Vurdering av nye løyper med bakgrunn i tabell		2008	
Vurdering av nye stier med bakgrunn i tabell.....		2008	Landbruksavdelingen/Kultur og oppvekst/ Løypenemnd
Grunneierkompensasjon	Inntil kr. 1.000.000,-	årlig	Landbruksavdelingen/ Øk. avdelingen
Driftstilskudd til løyper	kr. 1.180.000,-	årlig	Kultur og oppvekst
Driftstilskudd til stier samt sommervedlikehold av løyper	kr. 120.000,-	årlig	Kultur og oppvekst
Driftstilskudd vedlikehold turveger. (Ust. Hol)	kr. 60.000,-	årlig	Kultur og oppvekst
Idrettslag skal motta tilskudd for drift og vedlikehold av konkurranseløyper og lysløyper.	Kr. 80.000,-	årlig	Kultur og oppvekst
Nyanlegg, terskler m.m.	Utredes nærmere. søknad spillemidler	tidligst 2008	Løypenemnd
Øke tilskudd til nye løyper	Prioritering av nye løyper	tidligst 2008	Kultur og oppvekst
Oppgradering av sti og løypenett deri grunnpreparering.	Søknad spillemidler	tidligst 2008	Løypenemnd
Sikre P-plasser ved de store utfartssteder	Utredes nærmere.		Plan og byggesak avd. v/utarb. av nye reguleringsplaner
Regulering av skiløyper på ubrøyta støls- og hytteveier	Ingen	kontinuerlig	Plan og byggesak avd. v/ behandling av nye reg.planer/ omreguleringer
Utbygger skal initiere grunneieravtaler, og opparbeide godkjent alternativ trasé, ved utarbeidelse av nye reguleringsplaner og reguleringsendringer som medfører konflikter med sti- og løypeplanen.	Ingen	kontinuerlig	Plan og byggesak avd. v/ behandling av nye reg.planer/ omreguleringer
Digitalisering av sti-, løypenettet på kart	Ingen	kontinuerlig	Plan og byggesak avd.
Utvikle skiltplan	kr 40.000,-	2008	Landbruksavdelingen/ kultur og oppvekst
GPS på løypeprepareringsmaskiner	Kr ?	2007?	Samfunnsutviklingsavdelingen
Utvikle web-basert info-tjeneste for løypenettet	Kr ?	2007 -	Samfunnsutviklingsavdelingen
Informasjonskart m/	Kr 100.000,-/år	årlig	Landbruksavdelingen/ kultur og

gradering for ski og vandring med kulturminner avmerket.	videreføres budsjett		oppvekst
Tilbudet om tilrettelagt friluftsliv for bevegelsehemmede skal utvides.	Utredes nærmere		kultur og oppvekstetaten/ Plan og byggesak avd.
Det skal inngås driftsavtale mellom kommune og løypenemnd.	Ferdigstilles	2008	Samfunnsutviklingsavdelingen
Det skal jevnlig gjennomføres møter mellom kommune og løypenemnder.	Ingen	kontinuerlig	Landbruksavdelingen/ kultur og oppvekst
Det skal inngås grunneieravtaler med berørte grunneiere.	Ingen	2007-	Landbruksavdelingen
Gjennomføre organisering av innbetaling for frivillig løypeavgift videreføres.	Ingen	2007-	Landbruksavdelingen
Det skal i planperioden arbeides med sti- og turveinettet vedrørende organisert og kommersiell virksomhet (for bruk av sykkel og hest).	Ingen	2008 -	Samfunnsutviklingsavdelingen/ Kultur og oppvekstetaten/ aktørene
Det skal arbeides med å organisere avtalebaserte bidrag fra reiselivsbedrifter.	Ingen	2008	Samfunnsutviklingsavdelingen
Kommunalt tilskudd til drift og vedlikehold av løypenettet skal vurderes i den årlige økonomiplanbehandlingen.	Ingen	2008	Landbruksavdelingen/ kultur og oppvekst
Det skal innarbeides utbyggingsavtaler i områder hvor dette er nødvendig.	Ingen	kontinuerlig	Plan og byggesak avd.
Det skal arbeides med å etablere utbyggeravtaler der dette er mulig.	Ingen	kontinuerlig	Samfunnsutviklingsavdelingen
Kommunen skal arbeide med et pilotprosjekt for fellesgodefinansiering.	Ingen	2008	Samfunnsutviklingsavdelingen

Handlingsprogrammet skal revideres årlig av kommunen i samarbeide med løypenemnder/selskap.

VEDLEGG

1. Løpe kategorier / kilometer-satser
2. Løypeoversikt m/ forslag nye løyper
3. Stioversikt m/ forslag nye stier
4. Lovgrunnlag allemannsrett
5. Retningslinjer for løypenemndene
6. Standard grunneieravtale
7. Rapport skjema løypepreparering
8. Søknadsskjema tilskudd spesielle tiltak stier og løyper
9. Søknadsskjema prosjekttilskudd idrettsanlegg

Kategori	Beskrivelse	Anleggsgrad og vedlikehold
A	Konkurranseløype	Finansieres gjennom kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet
B	Lysløype	Finansieres gjennom kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet
C	Tråkkemaskin - Høy bruk Allment viktig. Daglig preparert om nødvendig. Maskinprepareres med klassisk og skøytespor. Prepareres fra sesongstart til sesong slutt (fra første snøfall inntil 1. mai). Rød tykk strek Utgjør del av det preparerte løypenettet med mye ferdsel, f.eks. fra hovedinnfallsportene. God møte-, plog- og svingplass i bakker.	Anlagte løypetraseer ryddet og planert på barmark om nødvendig. Prepareres med tråkkemaskin opptil 8 m bredde. Trase kan om nødvendig utvides i skarpe svinger og bratt terreng. Bør ha ett spor i hver retning, skøytemulighet i midten. Det settes ikke spor i utforbakker der ploging for nedbremsing er aktuelt. Skiltes. Søppelkasser.
D	Tråkkemaskin - Lav bruk Mindre bruk Prepareres jevnlig/ periodemessig. Maskinprepareres med klassisk og skøytespor. Prepareres i helgene fra første snøfall. Daglig om nødvendig i romjul og i perioden fra 10. februar inntil 1.mai. Rød tynn strek Utgjør deler av det preparerte løypenettet med mindre ferdsel.	Ryddet og planert der det er nødvendig. Prepareres med tråkkemaskin inntil 6 m bredde. Trase kan om nødvendig utvides i skarpe svinger og bratt terreng. Bør ha ett spor i hver retning og skøytemulighet i midten. Det settes ikke spor i utforbakker der ploging for nedbremsing er aktuelt. Skiltes. Søppelkasser.
E	Snøskuter - Høy Bruk Allment viktig. Daglig preparert om nødvendig. Prepareres for klassisk fra sesongstart til sesong slutt (fra første snøfall inntil 1. mai). Blå tykk strek Utgjør del av det preparerte løypenettet med mye ferdsel, f.eks. fra hovedinnfallsportene. God møte-, plog- og svingplass i bakker.	Anlagte løypetraseer ryddet og planert på barmark om nødvendig. Trase kan om nødvendig utvides i skarpe svinger og bratt terreng. Prepareres med snøskuter opptil 3 m bredde. Bør ha ett spor i hver retning. Det settes ikke spor i utforbakker der ploging for nedbremsing er aktuelt. Kan i korte perioder kjøres med tråkkemaskin der dette er mulig i hht vedtatt trasèbredde. Skiltes. Søppelkasser
F	Snøskuter - Lav bruk Mindre bruk. Prepareres jevnlig/ periodemessig. Kan prepareres i helgene fra første snøfall. Skal prepareres i helgene fra vinterferie (10. feb inntil 1. mai). Blå tynn strek Prepareres daglig (om nødvendig) i vinterferie og påske. Utgjør deler av det preparerte løypenettet med mindre ferdsel.	Ryddet og planert der det er nødvendig. Prepareres med snøskuter inntil 3 m bredde Minimum ett spor. Det settes ikke spor i utforbakker der ploging for nedbremsing er aktuelt. Kan i korte perioder kjøres med tråkkemaskin der dette er mulig i hht vedtatt trasèbredde. Trase kan om nødvendig utvides i skarpe svinger og bratt terreng Skiltes
G	Løyper som ikke er tilskudsberettiget Utløser grunneierkompensasjon etter prepareringsstandard fra C til F. Gis ikke driftstilskudd grunnet manglende allmenn bruk.	

Kategori	Beskrivelse	Kom. tilskudd	Kostnad maskin
C	Tråkkemaskin - Høy bruk	50%	6 kr per meter
D	Tråkkemaskin - Lav bruk	50%	6 kr per meter
E	Snøskuter - Høy bruk	30%	1,60 kr per meter
F	Snøskuter - Lav bruk	30%	1,60 kr per meter
G	Kategori C - F	0%	

Tabell: Fordelingstabell løypetilskudd

Det gis et ekstraordinært tilskudd til løypeområder der inntektgrunnet gjennom frivillige og avtalebaserte bidrag samt utbyggeravtaler er mangelfullt. GAB-register legges til grunn ved en økning av kommunalt tilskudd inntil 70%.

For løypeområder med behov for tidligløyper, og hvor det finnes løyper med svært stor bruk, gis et tillegg i kommunalt tilskudd inntil 10%.

Planen vedtar kategori og standard for sti og løypenettet. Løypenemndene er forpliktet til å følge dette vedtaket i planperioden av hensyn til grunneiere og tilskuddsnivå. Tilretteleggingen må tilpasses natur og terrengformer.

Alle kryssinger mellom skiløyper og brøyta veger skal tilrettelegges med senkede brøytekanter. Kryssing med skibru/kulvert bør gjennomføres gjennom utbyggingsavtaler der hovedløyper krysser trafikkerte veger. Ved kryssing i plan skal brøytekanter fjernes.

For løyper som ligger innenfor Nordfjella villreinområde skal løypepreparering midlertidig innstilles etter beskjed fra villreinforvaltningen.

Stier og løyper i utmark som gis en enkel utforming og anlegges uten terrenginngrep, kan vanligvis anlegges i samarbeid med grunneier og uten planavklaring. Løypetrasen må likevel avklares med kommunen for å avdekke eventuelle interessekonflikter i forhold til vilt, miljø, kulturminner, landbruk og kommende utbyggingsplaner.

Løypeoversikt

Vedlegg 2

DAGALI	Løype- betegnelse	løypebeskrivelse fra - til	løypekategori	km
	Da 1	Lågenløypa (lysløype)	Lys	2,8
	Da 3	Fra lysløypa - rasteplass - Dagali bru - skisenter	C	
		Sum løypekategori C		2
	Da 2	Bygdeløypa: fra lysløypa - Hallandtunet - flyplassen	D	
	Da 4	Vestliløypa: flyplassen - Vestlia - Dagali bru	D	
	Da 5	Hallandløypa: Lågen - Feten	D	
	Da 6	Ielstuløypa: skisenter-Ielstul-Grotdalen	D	
	Da 7	Grotdalsløypa: rasteplass rv 40 - Tjuvkj.tjønn - Gravarhovda-Kjønnåsen - Halland	D	
	Da 8	Hallingsæterroi-Glitreberget-Tjuvkj.tjønn	D	
		Sum løypekategori D		35
	Da 9-10	Rv40 - Toresbuhøgden	(uten tilskudd)G	13

SKURDALEN	løype- betegnelse	løypebeskrivelse / fra - til	løypekategori	km
	Sk 1	Skurdalsløypa (lysløype)	Lys	2,4
	Sk 2	Londonerløypa: Lia - Bergastølen	C	
	Sk 4	Skogsbilveien - rv 40 - Halvorstølen	C	
	Sk 8	Rundløypa: Lia - Ruperanden	C	
		Sum løypekategori C		27
	Sk 5	Bergastølen - rundløypa Stongarmyr - Glitreberget	D	
	Sk 6	Hestebotn - Tindekulpen	D	
	Sk 7	Stongarmyr - rundløype om Breisethovda	D	
		Sum løypekategori D		24
	Sk 3	Del av Holmevatn Rundt	E	
		Sum løypekategori E		2
	Sk 9	Gamlevegen: Lia - Ruperanden	F	
		Sum løypekategori F		5
	Sk 10	Fagerli - Ruperandløypa	(uten tilskudd)G	2

GEILO	løype- betegnelse	løypebeskrivelse / fra - til	løypekategori	km
	G 1	lysløype - treningsløyper	Lys	6,7
	G 2	Skogsløypa: lysløypa - Hol stasjon	C	
	G 3	Ustedalsfjorden Rundt (fra Geilo)	C	
	G 4	Bruslettstølen - Vestlia- Solli	C	
	G 5	Kikut-Ruperanden-Bruslett st. -Kikut	C	
	G 7	Kikut - Hakkeset - Grønebakken Grønebakken-Tuva th	C	
	G 9	Vestliatoppen - Hakkesetstølen	C	
	G 11	Pariserløypa: Hakkesettjern - Solli	C	
	G 12	Geilohovda - Havsd.løypa - Vestreim	C	
	G 13	Havsdalsløypa: Havsdalen - Skarvranden - Prestholt	C	
	G 14	Budalsløypa:Havsdalen - Budalen- Vestreim	C	
	G 15	tverrløype G14 - Holkan - G14	C	
	G 16	Havsdalshovda - Skarvranden	C	
	G 17	nedfartsløype Havsdalen-Slåtto skisenter	C	
	G 18	nedfartsløype Havsdalen - Bardøla	C	
	G 29	Båstjørne - Slakteplassen - Kikut	C	
	G 32	Midtkollen - Geilotjørne	C	
		Sum løypekategori C		98
	G 10	Langetjørne - Syningtjørne	D	
	G 6	Tindevatn - Ustetind	D	
		Sum løypekategori D		2
	G 8	Nedrestøl - Tobakktjørne	E	
		Sum løypekategori E		2
	G 19	Geilohallen - Øen	(uten tilskudd)G	1

USTAASET	løype- betegnelse	løypebeskrivelse / fra - til	løypekategori	km
	Us 1	Ustaaset-Verpest. -Tuva-Ustetind- Ustaaset	D	
	Us 2	Tverrforbindelse Us8 - Ustetind	D	
	Us 3	Verpestølen - Steinkulpen - Berhellernuten	D	
	Us 8		D	
	Us 6	Brennhaug-Embretstølen-Djuptj- Hesteberget	D	
		Sum løypekategori D		35
	Us 4	Ruken-Huskerud-Renned-Ustaaset	C	
	Us 5	Ustaaset - Hesteberget - Prestholt- Eimeheie - Ustaaset	C	
	Us 7	Lortholhgd. -Brennhaug-Ruken Embretstølen-Djuptjønn-Hesteberget	C	
		Sum løypekategori C		30
	Us 8	Brennhaug-Uggen-Verpestølen	F	
	Us 1	Del av Us 1 på Ustevatn	F	
		Sum løypekategori F		12

HAUGASTØL	løype- betegnelse	løypebeskrivelse / fra - til	løypekategori	km
	Ha 1	Kjækkjaløypa: Haugastøl-Krækkja th	F	
	Ha 2	Haugastøl stasjon - Monsbunuten	F	
	Ha 3	Haugastøl-Lysthus-Steinkulpen- Monsbuhæe-Monsbunuten	F	
	Ha 4	Lillevn. - Bjørnabul - Djuptjønn	F	
	Ha 8	Slødfjorden rundt	F	
		Sum løypekategori F		50
	Ha 5	Haugast.-Lillevn.-Langetj. - Embr.stølen	E	
	Ha 6	Langetjørne-Sundtj-Karistølhøgda	E	
		Sum løypekategori E		9

SUDNDALEN	løype- betegnelse	løypebeskrivelse / fra - til	løypekategori	km
	Su 1	Bygdeløypa: Myrland-Kvanneberg- skisenter-Halletjørne	C	
	Su 8	Rundløypa: Myrland (noe felles med Su 9)	C	
	Su 9	Rishovdløypa: Myrland-Vegadalen Rishovd-Rabbest. (noe felles m/Su 8)	C	
	Su 10	Flyløypa: Vegadalen - Minnestølen - Garli	C	
	Su 11	Sudndalsåsen	C	
		Sum løypekategori C		33
	Su 5	Gurostølløypa: Perset - Gurostølen- Naustrandtjer	D	
	Su 6	Bjørkedalsløypa: Einset - Bakli - Byrkjedalen-Naustrandtj-skitrekk	D	
		Sum løypekategori D		21
	Su 2	Naustrandtjørne-Halletjørne	F	
	Su 4	Bukkehallistølen - Vestreim	F	
	Su 7	Bakli-Raggebu-Raggst.d -Bakli	F	
		Sum løypekategori F		25
	Su 13	Storestølen-Ynglesdalen-Ynglesfla	(uten tilskudd)G	
	Su 15	Storestølen - Bakli	(uten tilskudd)G	
		Sum løypekategori G		14

HOVSÅSEN	løype- betegnelse	løypebeskrivelse / fra - til	løypekategori	km
	Hv 2	Sisseldalen - Hersend - Vollane - Vegadalen. Bølhovd - Randetj.	F	
	Hv 3	Haugtjern - Storleinane - Brenthovd	F	
	Hv 4	Hersend - Fagerdalen-Ausand	F	
	Hv 5	Hamartjødn - Turhaug - Fagerdalen	F	
		Sum løypekategori F		39

KVISLA	løype- beskrivelse	løypebeskrivelse / fra - til	løypekategori	km
	Kv 1	Gamlevegen m/ forb. til Kv 2	E	
	Kv 2	Odnak rundt	E	
	Kv 3	Budalsvatnet - til Kv 2	E	
		Sum løypekategori E		19

HOLSÅSEN	løype- betegnelse	løypebeskrivelse / fra - til	løypekategori	km
	Hå 1	Rundløypa:Steinst.-Støngemyrane- Øyestølen-Knutsskar-Steinstølen, m/forb. Øyslihaugen	C	
	Hå 2	Glennestølløypa: Steinstølen- Storemyr-Øyslihovda-Steinstølen m/ forb. Hå 1	C	
		Sum løypekategori C		15
	Hå 3	Nysetløypa: Storemyr-Nyset-Feten	D	
	Hå 4	Brethovdløypa: Storemyr- Brenthovd- Feten	D	
	Hå 5	Langstølløypa: Øyslihaugen- Undehovda-Feten-Varaldset	D	
		Sum løypekategori D		18
	Hå 6	Varaldset - Ausand	F	
		Sum løypekategori F		3

HOL / HOVET LYSLØYPER	løype- betegnelse	løypebeskrivelse / fra - til	løypekategori	km
	Hv 1	Tranamyrløypa: lysløypa (Hol il)	Lys	
	Ho l	lysløypa v/ Hagafoss (Hol il)	Lys	
	Sum			6,7

Total sum alle løyper: 554,6 km

Løypeoversikt - forslag nye løyper

Vedlegg 2

NB - evt. Trasevalg og kategori må avklares i planperioden.

KVISLA	løype- beskrivelse	løypebeskrivelse / fra - til	løypekategori	km
	Kv 5	Budalsbrøtet-Liabrotet -Bjønntølen		7

GEILO	løype- beskrivelse	løypebeskrivelse / fra - til	løypekategori	km
	G 20	Holkan - Vestreim		
	G 21	Holkan - Havsdalshovda		
	G 22	Juvebrøtet - Luten		
	G 23	Slåtta skisenter - Taubanekroa		
	G 24	Havsdalen-Vesleåne-vannbasseng- Bardøla		
	G 25	Solli - Geilolia skisenter		
	G 26	Skibru over Veslefjorden		
	G 27	Vestlia boligfelt-Ivarstølen-Pariser		
	G 28	Langetj-kommunegrense mot Ål		
	G33	Havsdalsveien- G 14 Budalsrunden		
	G 35	Byggmakker-Bruhaugen		
	G 36	Øen turistsenter - Luten		
	G 37	Grønebakken - Us 1		
	G 38	P-plass Midtkollen - Kikut		
		Sum		26

USTAASET	løype- beskrivelse	løypebeskrivelse / fra - til	løypekategori	km
	Su 9	Perstølen-Storenuten-Us 8		1

DAGALI	løype- beskrivelse	løypebeskrivelse / fra - til	løypekategori	km
	Da 11	Åsbergmoen - Hallsetre		2

SKURDALEN	løype- beskrivelse	løypebeskrivelse / fra - til	løypekategori	km
	Sk 11	Skogsbilvei- Skurdal-Nedrestøl		4

HOLSÅSEN	løype- beskrivelse	løypebeskrivelse / fra - til	løypekategori	km
	Hå 7	Hå 2 - Kleppstølen-Storemyr		3

SUDNDALEN	løype- beskrivelse	løypebeskrivelse / fra - til	løypekategori	km
	Su 14	Storestølen-dntløype v/Øvrestølen		
	Su 16	Einset-Gurostølen-Stryknasdammen		
		Sum		6

Total sum alle områder: 49 km

DAGALI	nr.	stibetegnelse / fra - til	ant. km	merknad/ ant. skilt
	Da1	Dagali - Breiset		
	Da2	Dagali bru - Pershovda m/ forb. til Feten v/ rv 40		
	Da3	Dagali-Tjørnåsen-Borgeåne i Skurd.		
	Da4	Tjørnåsen-Glitreberget-Legudekkan		
	Sum		25	

SKURDALEN	nr.	stibetegnelse / fra - til	ant. km	merknad/ ant. skilt
	Sk1	rv40-Halvorstølen-Glitreberget- Bekkestølen		
	Sk2	Bekketjørne-Legudekkan-Liastølen- Bekkestølen		
	Sk3	Lia-Ruperanden-til gml Skurd.vei m/ forb. til Halldishovda		
	Sk4	Lia-Sveinunggard		"gamlevegen"
	Sk5 a b	Leirtjørne-Nystølen-vei 3'ern m/ forb. Tåjet-Geilohallen		"gml Skurdalsvei"
	Sk6 a b c	Leirtjørne-Bruslettstølen m/ forb. til Knuts hyttegrend m/ forb. til Rundetjørne		
	Sk7	skytebanen - vei til Bergastølen		
	Sum		44	

GEILO	nr.	stibetegnelse / fra - til	ant. km	merknad/ ant.skilt
	G1	Vestlia boligfelt-Bruslettstølen- gml Skurdalsvei v/ Nybu		
	G2	Ivarstølen-Hakksetstølen		
	G3	Hakkesetstølen-Birgithovda- Grønebakken-møte m/ nr. 4		
	G4 a b	Tuftebrui- Ustetind m/ forb. til Birgithovda		
	G5	Birgitstølen-Storhovda-Tuva th		
	G6	Geilohvd.-Urundberget-Prestholtv.		
	G7	Tuftelia-Fjellst.hovda-Prestholt m/ forb. til Urundberget		
	G8 a b c	Havsdalen-Vestreim m/ runde rundt Havsdalshovda m/ forb. Geilohovda		
	G9	Grostølen-Budalsvatn		
	G10	"Pilveien", Geilo taub.-Geilotoppe. m/ forb. Dr. Holms		eget skiltprosjekt
	G11	"Ustedalsfjorden Rundt"		eget skiltprosjekt
	Sum		95	

USTAASET	nr.	stibetegnelse / fra - til	ant. km	merknad/ ant. skilt
	Us1 a b	Ustebergstølen-Ustetind m/ forb. Rennedalen-Bismi		
	Us2 a b	Ustebergstølen-Verpestølen m/ runde Usteberget		
	Us3	Ustaoset sentr.-Eimeheii-Prestholt		
	Us4 a b	Ustaoset ("Grankryset")- Heste berget-Prestholt, m/ forb. Ruketj.		
	Us5	Ustaoset hotell-Embretstølen		forts. Ha1
	Sum		39	

HAUGASTØL	nr.	stibetegnelse / fra - til	ant. km	merknad/ ant. skilt
	Ha1	Tjørngravtj.(Lillevn)-Embretstølen		
	Sum		5	

KVISLA	nr.	stibetegnelse / fra - til	ant. km	merknad/ ant. skilt
	Kv1	Gamlevn.:Hagafoss-Kvisla-Foss		
	Kv2	Markhaugen-Kleivin-Flatåsen- Fossastøl m/ forb. Hingsaveien		
	Kv3	Bjønnstølen-Odnak-Vedalen- Fossastøl-Årset		
	Kv5	akebakken-Liagrøv-Oddnak		
	Sum		24	

HOLSÅSEN	nr.	stibetegnelse / fra - til	ant. km	merknad/ ant. skilt
	Hå1	Kyrkjevegen: Medhus-Vats		eget
	Hå2	Åsbrøtstigen: Sletto-Feten		skilt-
	Hå3	Breigutu/Bufarsvegen: Nedremyr- Melset-Øvre Kløkk-Storemyr		prosjekt
	Hå4 b	Nysetfjellvegen: Øyslihovda- Storemyr-Brenthovd m/ forb. Raudtjern		
	Hå5	Søre Kyrkjevegen: Kløkk-Vats		
	Hå6	Fjellvegen: Øyslihaugen-Undehovda		
	Sum		34	

HOVSÅSEN	nr.	stibetegnelser / fra - til	ant. km	merknad/ ant. skilt
	Hv1a b	Hovet (Søre Berg)-Fagerdalen m/ forb. Hamartj.-Sør-Hovet (Grøtt)		
	Hv2	Hovet-Belgvatn-Budalsveien		
	Hv3	Bakkebrua-Hivjufossen m/ forb. S.Andersstølen-Grytebrua m/ forb. Kjerrefløte		
	Hv4	Grønsetlie-Sudndalen(Halvorgard)		
	Sum		29	

SUDNDALEN	nr.	stibetegnelser / fra - til	ant. km	merknad/ ant. skilt
	Su1 a b	Myrland-Kleppestølen m/ forb. Rishovd-Rabbestølen		
	Su2	Myrland-Gurostølfj.-Naustrandtj.		
	Su3	Bakli-Naustrandtj.-Budalen (Vestr.)		
	Su4	Vestlia Sudndalen-Halletjern		
	Su5	Einset-Einsetnuten-Kalken v/rv 50		
	Su6	Sveing.botn-Skorpa-Ø.Volavatn		forbind. DNT-slepe
	Su7	Myrland - Nygård		
	Sum		50	
		Sum alle områder	345 km	

Disse stier skal vurderes og evt. realiseres i planperioden forutsatt nødvendig godkjenning.

område DAGALI	nr.	stibetegnelse / fra - til	ant. km	merknad
	Da5	Hallberget-Hallstul-Seterdalsveien		utgår fra Da1
	Sum		0,7	

område SUDNDALEN	nr.	stibetegnelse / fra -til	ant. km	Merknad
	Su8	Strandavatn-Ynglesdalen - Ynglesflatin		gml slepe, merket privat de siste år
	Su9	Storestølen - DNTsti		ny, forbindelse til DNT-slepe
	Sum		8,6	

område HAUGASTØL	nr.	stibetegnelse / fra -til	ant. km	Merknad
	Ha2	Vikastølen - Bjørnabulegeret		gml slepe, remerket
	Sum		3,5	

område GEILO	nr.	stibetegnelse / fra -til	ant. km	Merknad
	G12	Liabrotet - Vedalen		ny, gammel veitrase
	G14	Rv7 v/Aaker/Vøllø-Åkerbrua- forb. Sk5a gamle Skurdalsvei		gml Skurdalsvei, gir forbindelse til gml Skurdalsvei Sk5.
	G15	UR-Solli-Geilo bru		Videreføring av UR langs vassdraget.
	Sum		5,8	
		Sum alle områder	18,6	

lagret: hol på hol,sentradm,miljøvernleder,næringsavd,utmtkn,løyper-stier: rev-slplan-stioversikt

§1 (Lovens formål)

Formålet med denne loven er å verne om friluftslivets naturgrunnlag og sikre allmennhetens rett til ferdsel, opphold m.v. i naturen, slik at muligheten til å utøve friluftsliv som en helsefremmende, trivselsskapende og miljøvennlig fritidsaktivitet bevares og fremmes.

§1a (Hva som forstås med innmark og utmark)

Som innmark eller like med innmark reknes i denne lov gårdsplass, hustomt, dyrket mark, engslått, kulturbeite og skogsplantefelt samt liknende område hvor allmennhetens ferdsel vil være til utilbørlig fortrengsel for eier eller bruker.

Udyrkete, mindre grunnstykker som ligger i dyrka mark eller engslått eller er gjerdet inn sammen med slikt område, reknes også like med innmark. Det samme gjelder område for industrielt eller annet særlig øyemed hvor allmennhetens ferdsel vil være til utilbørlig fortrengsel for eier, bruker eller andre. Med utmark mener denne lov utyrket mark som etter foregående ledd ikke reknes like med innmark.

§2 (Ferdse i utmark)

I utmark kan enhver ferdes til fots hele året, når det skjer hensynsfullt og med tilbørlig varsomhet.

Det samme gjelder ferdsel med ride- eller kløvhest, kjelke, tråsykkel, eller liknende på veg eller sti i utmark og over alt i utmark på fjellet, såfremt ikke kommunen med samtykke av eieren eller brukeren har forbudt slik ferdsel på nærmere angitt strekninger. Kommunens vedtak må stadfestes av fylkesmannen.

Om motorferdsel i utmark gjelder også lov om motorferdsel i utmark og vassdrag.

§ 3 (Ferdse i innmark)

I innmark kan enhver ferdes til fots i den tid marken er frosset eller snølagt, dog ikke i tidsrommet fra 30. april til 14. oktober. Denne ferdselsrett gjelder likevel ikke på gårdsplass eller hustomt, inngjerdet hage eller park og annet for særskilt øyemed inngjerdet område hvor allmennhetens vinterferdsel vil være til utilbørlig fortrengsel for eier eller bruker.

§11 (Ferdse i kultur og eierens bortvisningsrett)

Enhver som ferdes eller oppholder seg på annen manns grunn eller sjøen utenfor, skal opptre hensynsfullt og varsomt for ikke å volde skade eller ulempe for eier, bruker eller andre, eller påføre miljøet skade. Han plikter å se etter at han ikke etterlater seg stedet i en tilstand som kan virke skjæmmende eller føre til skade eller ulempe for noen.

Grunnens eier eller bruker har rett til å vise bort folk som opptre hensynsløst eller ved utilbørlig atferd utsetter eiendommen eller berettigete interesser for skade eller ulempe.

Tilrettelegging, som f.eks. bygging av stier, klopper eller løyepreparering er å regne som grunneiers eller brukers installasjon. Det å ødelegge klopper eller tråkke i stykker preparerte skiløyper regnes som å volde skade eller ulempe for grunneier eller bruker.

§ 1. Formål/ansvar

Nemnda har ansvar for merking, preparering, nødvendig vedlikehold og drift av langrennsløyper i hht vedtatt sti- og løypeplan innen sitt område. Herunder kommer anleggelse av evt. nye løyper, grunnpreparering, og søknad om tippemidler vedrørende slike tiltak. Løypenemnda skal også følge opp de tiltak som til enhver tid gjelder innen sitt område, beskrevet i kommunedelplan for stier og løyper og i inngåtte grunneieravtaler.

§ 2. Styret/nemnda

Løypeområdet skal ha en nemnd/styre som består av personer som representerer lokale lag/organisasjoner, velforeninger, grunneiere og reiselivsnæring. Representantene velges for 2 år av gangen og det er anledning til å velge personlige vararepresentanter med møterett. Styret er beslutningsdyktig når leder og 2 medlemmer er tilstede. Av hensyn til kontinuiteten i styrearbeidet velges ca. halvparten av styrerepresentantene for 1 og 2 år på årsmøtet. I tilfelle stemmelikhet har lederen dobbeltstemme.

§ 3. Daglig leder/arbeidstager

Nemnda kan ved behov ansette og/eller leie inn nødvendig ledelse/arbeidskraft som har til oppgave å følge retningslinjene fra styret. Styret utformer stilling/arbeidsinstruks og fullmakter for daglig leder/arbeidstager.

§ 4. Finansiering

Nemnda/styret er ansvarlig for anskaffelse, organisering, koordinering og bruk av offentlige bidrag, private bidrag og andre tilskuddsordninger. Rapportering om bruk av kommunalt tilskudd skal skje i henhold til gjeldene sti- og løypeplan.

§ 5. Overskudd/utbytte

Eventuelt overskudd skal anvendes i tråd med formålet, jfr. § 1. Det utbetales ikke utbytte fra nemnda.

§ 6. Årsmøtet

For at alle interessenter innen området skal få frem sine syn bør det avholdes et årsmøte. Årsmøtet er løypenemndas høyeste organ. Her kan alle interessenter innen løypeområdet møte med stemmerett. Årsmøtet avholdes hvert år og tar stilling til følgende saker:

- årsregnskap
- årsberetning og budsjetter
- anvendelse av overskudd/dekning av underskudd
- valg til styre (løypeinteressenter innen området som grunneiere, velforening, idrettslag og turistbedrifter bør være representert i styret.)
- valg av revisor og honorar til revisor
- andre saker som følge av vedtektene

Avtale om skiløyper, turstier og turveger

Avtaleformularet er opprinnelig utarbeidet i 1991 av Norges Skogeierforbund og Friluftslivets Fellesorganisasjon i fellesskap. Dette er justert og tilpasset lokale forhold av Hol kommune og representanter for grunneierlagene i kommunen. (11.06.07)

1. Avtaleparter

Grunneier gnr. bnr. v/

Hol kommune v/ heretter kalt leier

har inngått følgende avtale:

2. Avtalens intensjon og formål

Avtalen endrer ikke det lovfestede og hevdvunne prinsippet om fri ferdsel. Avtalen brukes i forbindelse med tilrettelegging av trase for skiløyper, turstier og turveger. Avtalen tar sikte på å tilrettelegge for friluftslivet og et godt tursti- og skiløypetilbud. Tilretteleggingen skal skje på en måte som imøteser allmennhetens behov, samtidig som avtalen ikke skal hindre eller begrense grunneiers næringsutøvelse og andre rettigheter.

3. Avtalens geografiske omfang

Avtalen gjelder løypetraseer, turstier og turveger i henhold til vedlagte sti- og løypekart merket, datert

Traseer for ovennevnte formål kan ikke flyttes uten samtykke fra grunneieren. Dersom det av praktiske årsaker, som for eksempel regulering av området, vegbygging eller bygging av andre faste anlegg er behov for å flytte traseen skal tiltakshaver umiddelbart ta dette opp med grunneier/løypenemnd/løypeselskap/kommunen. I utgangspunktet skal utgifter dekkes av tiltakshaver.

4. Definisjon av stier og løyper

Med stier og løyper i henhold til denne avtale menes:

I) Tursti

Tursti er trase for ferdsel til fots som kan være ryddet for vegetasjon, men uten opparbeiding av grunnen. Den er merket i hht retningslinjer for skilting og merking i Kommunedelplan stier og løyper, og bredden er 1,0 m til 2,0 m. Slik tursti er merket med grønn strek på kart for Kommunedelplan stier- og løyper.

Terrenginngrep i traseen avtales særskilt:

.....

II) Turveier

Trase for turveier skal være ryddet for vegetasjon, grunnpreparert og med grusdekke. Bredden kan være inntil 3 m. Slik turvei er merket med grønn strek på kart for Kommunedelplan stier- og løyper. For turveier som er beregnet for rullestolbrukere tillates de

inngrep i terrenget og tilrettelegging av dekke som er nødvendig for tilfredsstillende framkomst med rullestol. Det tillates ut - og innkjøring av masse som er nødvendig for å skape tilfredsstillende underlag.

Terrenginngrep i traseen avtales særskilt:

.....

III) Skiløype kategori C

Kategori	Beskrivelse	Anleggsgrad og vedlikehold
C Merket på plankart: rød, tykk heltrukket	Tråkkemaskin – Høy bruk Allment viktig. Daglig preparert om nødvendig. Maskinprepareres med klassisk og skøytespor. Prepareres fra sesongstart til sesong slutt (fra første snøfall inntil 1. mai). Utgjør del av det preparerte løypenettet med mye ferdsel, f.eks. fra hovedinnfallsportene. God møte-, plog- og svingplass i bakker.	Anlagte løypetraser ryddet og planert på barmark om nødvendig. Prepareres med tråkkemaskin opptil 8 m bredde. Trase kan om nødvendig utvides i skarpe svinger og bratt terreng. Bør ha ett spor i hver retning, skøytemulighet i midten. Det settes ikke spor i utforbakker der plogging for nedbremsing er aktuelt. Skiltes. Søppelkasser.

Terrenginngrep i traseen avtales særskilt:

.....

IV) Skiløype kategori D og E

Kategori	Beskrivelse	Anleggsgrad og vedlikehold
D Merket på plankart: rød, tynn heltrukket	Tråkkemaskin – Lav bruk Mindre bruk Prepareres jevnlig/ periodemessig. Maskinprepareres med klassisk og skøytespor. Prepareres i helgene fra første snøfall. Daglig om nødvendig i romjul og i perioden fra 10. februar inntil 1.mai. Utgjør deler av det preparerte løypenettet med mindre ferdsel.	Ryddet og planert der det er nødvendig. Prepareres med tråkkemaskin inntil 6 m bredde. Trase kan om nødvendig utvides i skarpe svinger og bratt terreng. Bør ha ett spor i hver retning og skøytemulighet i midten. Det settes ikke spor i utforbakker der plogging for nedbremsing er aktuelt. Skiltes. Søppelkasser.
E Merket på plankart: blå, tykk heltrukket	Snøskuter – Høy Bruk Ryddet og planert der det er nødvendig. Prepareres med tråkkemaskin inntil 6 m bredde. Trase kan om nødvendig utvides i skarpe svinger og bratt terreng. Bør ha ett spor i hver retning og skøytemulighet i midten. Det settes ikke spor i utforbakker der plogging for nedbremsing er aktuelt.	Anlagte løypetraser ryddet og planert på barmark om nødvendig. Trase kan om nødvendig utvides i skarpe svinger og bratt terreng. Prepareres med snøskuter opptil 3 m bredde. Bør ha ett spor i hver retning. Det settes ikke spor i utforbakker der plogging for nedbremsing er aktuelt. Kan i korte perioder kjøres med tråkkemaskin der dette er mulig i hht vedtatt trasèbredde. Skiltes. Søppelkasser

Terrenginngrep i traseen avtales særskilt:

.....

V) Skiløype kategori F

Kategori	Beskrivelse	Anleggsgrad og vedlikehold
F	Snøskuter – Lav bruk Mindre bruk. Prepareres jevnlig/ periodemessig. Kan prepareres i helgene fra første snøfall. Skal prepareres i helgene fra vinterferie (10. feb inntil 1. mai). Prepareres daglig (om nødvendig) i vinterferie og påske. Utgjør deler av det preparerte løypenettet med mindre ferdsel.	Ryddet og planert der det er nødvendig. Prepareres med snøskuter inntil 3 m bredde Minimum ett spor. Det settes ikke spor i utforbakker der plogging for nedbremsing er aktuelt. Kan i korte perioder kjøres med tråkkemaskin der dette er mulig i hht vedtatt trasèbredde. Trase kan om nødvendig utvides i skarpe svinger og bratt terreng Skiltes

Terrenginngrep i traseen avtales særskilt:

5. Leiers rettigheter og plikter

Leier har rett til og ansvar for; merking, skilting og vedlikehold av turveier/turstier/skiløyper. Dette omfatter:

- Avmerking av godkjente stier og løyper på kart til bruk i markedsføring i hht til kommunedelplan for stier og løyper.
- Preparering.
- Merking og skilting etter kommunale retningslinjer for merking/skilting (vedlagte retningslinjer). Plaststikker skal ikke brukes. Ved evt. bruk skal dette avtales særskilt med grunneier.
- Skilt skal ikke festes på levende trær, men plasseres på nedsatt stolpe.
- Rydding av vegetasjon i traseen.
- Mindre tiltak i grunnen (fjerning av stein og stubber). Inngrep utover dette og inngrep som krever maskinbruk skal avtales særskilt, jf pkt. 4.
- Utleining av bru/klopp og vedlikehold av disse.
- Kavlelegging/svilling.
- Oppsetting av gjerdeovergang og/eller grind.
- Drenering etter behov

Tiltak etter punktene f, g, h, i og j skal gjøres i samråd med grunneier.

Leier har grunneiers samtykke til å nytte tidsmessig maskinelt utstyr for oppkjøring av skiløype innenfor løypeklassens bredde. For øvrig gjelder lov om motorisert ferdsel i utmark.

6. Ansvar

Traseen skal ikke hindre naturlig og påregnelig utnytting av eiendommen. Dersom tursti, skiløype eller turveg legges i eksisterende vei eller krysser slik vei, medfører dette ingen begrensning i grunneiers, eller andre rettighetshaveres, rett til å bruke veien. Grunneier har rett til å benytte opparbeidede traseer, og kan etter avtale foreta oppbrøyting av vei i forbindelse med uttak av skogsvirke/ved. Under hogst og framkjøring forutsettes det at grunneier tar rimelig hensyn til at traseen ikke unødig sperres eller ødelegges.

Dersom grunneiers virksomhet, endring i arealbruk m.v., vanskeliggjør bruk av tursti, skiløype eller turveg (f. eks. skogsdrift eller endringer i arealbruken) plikter grunneier å varsle

leier om dette i god tid, samt om nødvendig og dersom det er mulig, foreslå alternativ trase. Det vises for øvrig til Levende-Skog standard. Eventuelt varselskilt bekostes av grunneier. Leier er ansvarlig for aktuell informasjon til publikum.

Vedlikehold av skogsveier som måtte oppstå som følge av løypepreparering: Preparering må skje slik at grøftene ikke pakkes og mister evnen til å lede bort vann i vårløsningen. Leier har ansvar for kontroll og evt. opptining av stikkrenner langs veggen. Leier har ansvaret for tilsyn / ettersyn i vårløsningen for å hindre ødeleggelse av veggen,

Leier og grunneier avtaler evt. befarings av området etter endt sesong. Evt. utbedringer utføres etter avtale mellom partene.

Leier har plikt til å vedlikeholde bru/klopp som han har lagt ut. Hvis grunneier ødelegger bru/klopp bygget av leier skal grunneier reparere denne.

Der skiløyper krysser vedlikeholdte gjerde, sørger leier for at grind lages og settes opp og vedlikeholdes, og at denne blir satt opp innen 10. mai eller når det er snøbart, og ikke tatt ned før etter 20. oktober.

Der tursti eller turveg passerer grunder eller gjerder som er i bruk, plikter leier å sette opp innretning som skal hindre at beitedyr slipper ut.

Ved rydding av trase skal nyttbart skogvirke kvistes og kjøres frem til nærmeste bil- eller traktorveg etter avtale. Grunneier/skogeier overtar virket vederlagsfritt. Dersom leier eller noen som opptrer på vegne av denne, skader skog utenom avtalt trasébredde, kan grunneier kreve erstatning.

Ved skader på eiers grunn og annen eiendom og installasjoner, som følge av løype og bruk av denne, er det leiers ansvar å reparere skaden.

Eventuell breddeutvidelse utover avtalt løypeklasse, skal avtales særskilt mellom avtalepartene

Tilrettelegging for oppsamling av søppel, tømning og opprydding langs traseene er leiers ansvar. Frist 20. juni hvert år.

Andre terrenginngrep i traseen enn de som er nevnt i pkt. 5 kan avtales.

Grunneieren kan ikke stilles til ansvar for eventuelle ulykker og skader som er forbundet med bruken av traseene.

7. Satser for kompensasjon

Kommunen skal gi en årlig kompensasjon for rett til bruk av motorkjøretøy og inngrep som følge av dette, på grunneiers eiendom. Kompensasjonsordningen trer i kraft fra sesongen 2007-2008. Utbetaling skal skje etterskuddsvis senest 1. juli hvert år, om ikke annet er avtalet i pkt. 9.

Det skal gis kompensasjon etter følgende retningslinjer:

- at dette skjer etter anmodning fra grunneier
- at eiendommen ikke ligger i et regulert utbyggingsområde
- at stier og løyper er i henhold til den kommunale sti og løypeplan

Som kompensasjon utbetales pr. løypemeter pr. år inntil kr 2,50 etter følgende prosentsetninger:

- Skiløype kategori C 100 %
- Skiløype kategori D og E 75 %
- Skiløype kategori F 50 %
- Over dyrka mark 120 %

Løype kategori	Antall løype meter	Prosentstast	Kompensasjon kr.
Kategori C		100	
Kategori D og E		75	
Kategori F		50	
Dyrka mark		120	
Totalt kompensasjon			

For grunneier G/br.nr utgjør årlig kompensasjon kr.

8. Varighet

Denne avtalen gjelder frem til 1. juli 2009

Dersom partene i løpet av avtaleperioden er enige om endring av avtalen, kan dette gjøres på et hvilket som helst tidspunkt.

9. Særlige forhold:

.....

10. Ansvar ved opphør

Dersom avtalen opphører, skal leier fjerne skilting/merking. Etter avtale med grunneier skal bru/klopp fjernes eller overføres vederlagsfritt til grunneier. Slik avtale gjøres skriftlig. Dette skal være utført innen 1 år fra avtalens opphør.

11. Fremleie

Hol kommune som avtalepart gis rett til fremleie til de respektive løypeområder/selskap.

12. Tvist

Ved enhver tvist om forståelsen av- eller gjennomføringen av denne avtalen, er partene enige om at tvisten først skal forsøkes løst i minnelighet. Dersom tvisten ikke kan løses i minnelighet, skal tvisten avgjøres endelig ved voldgift i hht. Lov om voldgift av 14.5.2004, nr. 25. Voldgiftsbehandling og voldgiftsrettens avgjørelse skal være underlagt taushetsplikt.

Denne kontrakt er utferdiget i 2 – to – likelydende eksemplarer, hvorav partene får hvert sitt.

..... den,

.....

.....

Grunneier

Hol kommune

RAPPORTSKJEMA LØYPEPREPARERING

Løypeområde _____ År _____

Kontaktperson _____ E-post _____

Kontonummer _____ Telefon _____

Regnskap:

Utgifter:

Lønn løypekjører kr. _____

Drivstoff kr. _____

Rep./vedl. maskin kr. _____

Maskinleie kr. _____

Kvist/stikk kr. _____

_____ kr. _____

_____ kr. _____

SUM kr. _____

Total utgift/Antall km løype kr. _____

Inntekter:

Hol kommune kr. _____

Frivillige bidrag (hytte/fastboende/turistbedrift) kr. _____/_____/_____

Avtalebaserte bidrag (hytte/fastboende/turistbedrift) kr. _____/_____/_____

Utbyggeravtaler kr. _____

SUM kr. _____

Dugnad ant. timer _____

Løypeområdet bekrefter at løyper er preparert etter den standard og lengde som er nedfelt i plan for stier og løyper. Ved avvik skal dette rapporteres som vedlegg til dette skjema. Avvik vil kunne medføre reduksjon av løypetilskudd.

Dato: _____ Underskrift: _____

Rapporten sendes innen 10. januar til Hol kommune, kultur og oppvekstetaten, 3576 Hol.

Lagret: utm.tekn/løyper-stier; rapportskjema-tilskudd

SØKNAD OM TILSKUDD TIL SPESIELLE TILTAK STIER OG LØYPER

Søknadsfrist: 15. mars

Søkers navn _____
 Prosjektleder _____
 Adresse _____
 Telefon _____
 Dag _____ Kveld _____
 Kontonummer _____
 Kasserer _____

Tiltak/løype

--

Utgifter	Beløp	Inntekter	Beløp
		Egenkapital	
		Tilskudd næringsliv	
		Tilskudd hytteeiere	
		Tilskudd fastboende	
		Hol kommune	
		Andre inntekter:	
SUM		SUM	

Vedlegg: Nærmere beskrivelse av tiltaket
 Kart som viser hvor tiltaket skal gjennomføres

Dato: _____ Underskrift: _____

SØKNAD OM PROSJEKTTILSKUDD TIL IDRETTSANLEGG OG KULTURBYGG

Søknadsfrist: 15. mars

Søkers navn _____
 Leder _____
 Adresse _____
 Telefon _____
 Dag _____ Kveld _____
 Kontonummer _____
 Kasserer _____

Hva skal gjøres:

--

Utgifter	Beløp	Inntekter	Beløp
		Egenkapital	
		Hol kommune	
		Andre inntekter:	
SUM		SUM	

Vedlegg: Nærmere beskrivelse av prosjektet

Dato: _____ Underskrift: _____